

lariza actorii cu sume variind între 80.000—240.000 yeni.

Școli speciale de teatru sînt două, particulare. La Universitatea de Artă Națională (universitate de stat) nu există o facultate destinată teatrului. Cele două școli particulare de artă dramatică sînt: Facultatea de teatru de pe lângă Universitatea Kisoo Gakuen (decan, Senda) și Institutul de artă scenografică (Geizitu Gakuen, rector Hammar) unde activez eu la catedra cursului de teatru general.

La ora de față eu conduc Teatrul Toien. În afara acestui teatru, funcționează alte cîteva zeci de teatre pe teritoriul nipon, datorită fie asociației Shin Geki Jinkai, fie ramurii Yuki a asociației Bungakuza (finan-

țată de S.U.A.), fie asociației Shiki, creditată de Nihon Seimei Hoken Gaisha.

Pe lângă acestea se poate face mențiune și de o seamă de alte înjghebări flotante de teatru modern, despre care noi nu avem prea amănunțite cunoștințe: teatre de subsol, teatre cort, teatre de stradă.

Ar mai fi loc pentru multe alte denumiri. Mi-e teamă însă că i-ar veni greu traducătorului. De aceea termin aici.

M. Hatta

Vă ofer acest manuscris împreună cu repectele mele și cu fotografia mea.

Și transmiteți, rogu-vă, salutările mele domnului Beligan.

Teatrul în Venezuela

La invitația Institutului Român pentru Relații Culturale cu Străinătatea ne-a vizitat recent doamna Maria Teresa Otero de Silva, soția cunoscutului scriitor sud-american, Manuel de Silva, aflat în 1931 printre fondatorii Institutului *Ateneo* din Caracas (o îmbinare caracteristică de universitate populară, de tribună liberă de discuții și de rampă de lansare a unor tineri oameni de teatru). După ce a călătorit timp de opt zile în România, domnia sa ne-a furnizat o seamă de informații interesante privind mișcarea teatrală din țara sa.

Ateneo polarizează manifestările a 90 la sută din intelectualitatea noastră (cu deschidere sau apartenență de stînga). Un accent deosebit se pune însă pe activitatea teatrală, asigurîndu-i o pozitivă continuitate.

Ne propunem să îmbrățișăm tot ce duce la descătușarea de prejudecăți, la dobîndirea unei concepții clare despre locul și rolul omului în univers, pentru integrarea lui în contemporaneitate. Totodată, cu limitele inerente, urmărîm acest țel fără a primi nici o subvenție oficială, ca să nu fim siliți la compromisuri...

Ne bizuim, mai ales, pe teatru ca formă mai dinamică de apropiere de cultură, a unui public adesea neformat. Repertoriul echipelor teatrale — formate în mare majoritate din neprofioniști, dintre care unii și-au descoperit printre noi vocația, și evoluează acum pe scene profesioniste — se bazează pe o „constelație” de dramaturgi care obligă la gîndire, pun în discuție valorile stabilite (ca să nu devină „înghețate”), răsfoarnă ierarhiile. Mă refer la Dürrenmatt, Peter Weiss și bineînțeles, pe primul loc, constant, Brecht.

Din dramaturgia Venezuelei, selecționăm operele cu conținut uman mai dens, prilejuind dezbateri de idei.

Prezentăm în viziune regională proprie opere ale unor autori consacrați, cum sînt: Isaccio Cran — cunoscut și peste hotare — sau José Ignacio Cabrujas, în prezent directorul Departamentului de Teatru din „Instituto Nacional para la Cultura”. Dar, totodată, facilităm debutul unor tineri care încă își

caută dramul, și pentru care alții nu-și asumă riscurile. Decernăm chiar un premiu, *Ateneo*, ultimul cîștigător fiind Jorge Santana, cu piesa *Barbarosa*, — pseudo-istorie servind pentru un polemic joc de idei și pentru actualizări satirice. De altfel, această trăsătură cîștigă tot mai mult teren, și merită să menționez în acest sens două spectacole recente, care denotă forța de atracție de care ne bucurăm azi. La ambele participă tineri oameni de teatru de peste hotare: directorul de scenă Carlos Jimenez, din Argentina, la realizarea unui musical intitulat, cu amară ironie, *Tu país está feliz* (*Țara ta e fericită*). Celălalt, *Venezuela ta* — al cărui text aparține brazilianului Brito — e o satiră acerbă. Ambele spectacole tind spre teatrul total: muzica e funcțională, decorurile sînt elemente foarte mobile, mai mult sugerate, publicul e angrenat, se folosesc modalități tradiționale vivificate, fără a se ajunge la happening.

Țin să vă spun că am stabilit în România legături cu posibilități de a fi continuate. Cred că prin artiștii săi plastici valoroși, prin dinamismul mișcării teatrale, cultura românească are multe lucruri prețioase de oferit Venezuelei. Mă gîndesc îndeosebi la directorii de scenă, care dau teatrului românesc un nivel elevat și care ar putea contribui la formarea actorilor noștri, necesitate imperioasă, la ora actuală, în Venezuela.

Convorbire consemnată de

Eugen B. Marian